

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat.
12 " " " " 2 " "
16 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
ena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

N. ročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 16 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemar velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši,
števil. 16.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Dejanj, dejanj!

Po sijajni zmagi konservativizma in popolnem propadu liberalizma o lanskih volitvah za državni zbor so zavriskali vsi narodi avstrijski izvzemši dunajsko in judovsko svojat. Najglasneje smo pa zavriskali mi Slovenci, ki smo jarm prejšnje sisteme najhuje čutili. V tem veselju so naši poslanci storili to, kar so storili Rusi po svojem prehodu čez Donavo: prenglo so napadli Plevno, kranjski deželni zbor in s tem provzročili, da se je vsa nasprotna stranka, še vedno močna, če prav v manjšini, združila v skupno brambo, in zdaj stojimo že ves čas pred Plevno. Kar smo pridobili, je nekaj, a v primeri z močjo, ki jo ima avtonomistična stranka v rokah, komaj pomena vredno. Osman paša Stremajer sedi še zmiraj trdno v ministerstvu, deželni zbor kranjski še zdaj ni razpuščen, ravno tako ne kupčijska zbornica, zdaj še celó govorjenja ni več o tem.

To zadeva v prvi vrsti nas Kranjce, a tudi drugi Slovenci po svojih poslancih niso še nič dosegli. V ministerstvu sede še vedno večinoma naši nasprotniki ali vsaj ne naši prijatelji, le o Taaffeju mislimo, da nam je prijazen, in smo mu pošiljali celó že zaupnice. Na kaj se pa opira to zaupanje do moža, ki ni Slovan, toraj tudi slovanskega čutja nima? Na dve reči. Prva je ta, da ni več pustil vladnim osebam pri volitvi očitno delati za nemškutarje in liberaluhe, ali bolje, da ni dal ukazov, prepovedal jim pa tudi ni, ker jih je velika večina vendar volila nemškutarje. To je pa storil gotovo bolj zavoljo sebe, ker je videl, da mora pasti, če pri volitvah ne zmaga konservativci, kajti dobro je poznal misli liberalcev do sebe in svojega ministerstva, kteremu bi še vojaške potrebščine ne dovolili.

Drug vzrok zaupanja našega do grofa Taaffeja so bile njegove besede v državnem zboru: „da se Slovani ne smejo ob steno pritiskati.“ Ali to so bile dozdej še samo gole besede, dejanj ni in jih tudi ne bo, dokler Stremajer sedi na stolu ministra nauka in pravosodja. Če jaz rečem, da ne bom več tepel, palice pa vendar ne denem z rok, če rečem, da ne bom več streljal, puško pa imam vendar zmiraj napeto, — kdo bo verjel mojim besedam! Stremajer in pritiskanje Slovanov je eno in isto. Dozdej pa še ne enega znamenja ni, da bo Stremajer šel, naš dopisnik nam z Dunaja celó poroča, da se grof Taaffe zopet približuje onim najzagrizenejšim „ustavovercem“, ki so v glasovanju za vojno postavo do konca trdovratni njegovi nasprotniki ostali.

Kaj je to? Kako si moremo razložiti to nenavadno prikazen?

Le na dvojn način. Grof Taaffe ali nima volje, izpeljati to, kar je obljubil, ali pa ne moči. Oboje bi bilo zasmenje, da ni kos svoji nalogi: spraviti med seboj vse avstrijske narode po volji cesarjevi, pomagati vsakemu do svojih pravic. Drugače si mi njegovega cincanja in veterijaštva ne moremo razložiti, za vse drugo je naša pamet prekratka. Če je kdo z zaupanjem obsul ga, smo to storili v prvi vrsti mi Slovenci, polni radosti, da smo slišali z Dunaja enkrat drug zvon. Človek, ki čaka, bi enkrat vendar tudi rad kaj včakal, in čim dalje čaka, tem težje čaka, in če le in le nič ni, se naveliča, postane nevoljen in začne ganiti tistega, ki mu je kaj obljubil.

Dunajsko ministerstvo nam je že veliko dolžno, grof Taaffe, sedanji zastopnik njegov, nam je obljubil poplačati te dolgove. Ali smo pa v politični zadevi prejeli že kak vinar? Še vlada po naših uradih nemščina, § 19 stoji še

v kotu še se ponemčuje po šolah, ker je Stremajer še minister uka in pravoslovja, še so na naših šolah tuji profesorji in učitelji, in še morajo naši po tujini iskati služeb; še se drugod domačini prezirajo, še ni domačinstvo na prvi stopinji. Pa kdo bi mogel našteti vse, kar nam gre in česar še nimamo, čeravno je grof Taaffe rekel, da Slovanov ne dá več ob steno pritiskati.

Naši poslanci so Taaffejevemu ministerstvu že toliko ljubavi storili, da bi ono moralo vendar enkrat misliti na kako povračilo. Roka roko umiva, a dozdej je umita še le roka Taaffejeva.

Dejanj, dejanj! Besedi in obljub smo že toliko prejeli, da jih bomo skoro presiti.

Post.

Prehod iz predpusta v post nam ne bo težak; nasprotno upamo, da nam bo postni čas rešitelj iz toliko grozovite zime, ki je take najstarejši ljudje ne pomnijo. Tudi v drugem oziru nam prehod v post ne bo težaven; razkošnosti in potrate je letošnji predpust malo videl; gostilnice prazne, plesi slabo obiskani, ženitev malo, noroglavosti v primeri s prejšnjimi časi skoraj nič; ljudje so trezni postali, — ker leži kakor mōra na vseh velika, splošna beda, povsodi pomanjkanje denarja! Marsiktera revna družina letos ni vedela, kdaj je bil predpust, kajti ljudje so za drva toliko potrosili, da jim za živež skoraj nič ni ostalo. Za take se je post že novembra meseca začel, ko je tisti hudi mraz pritisnil, in je bilo treba za kurjavo, odejo in zimsko obleko skrbeti. Milo je videti mnoge revne otročičke, kako imajo vse pozeble in otekle ročice od toliko časa

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

LVI.

„Kam pa zdaj?“ — se prašam, ko stojim pred hlevom. V Ljubljano pelje tako vsaka pot, kakor v Rim, če grem prav nekoliko na okoli, bo še bolje, ker bom svoj spis lahko popravil. Pa tudi, kaj bom počel v Ljubljani, ob čem živeti? Domú ne grem za nobeno ceno, če bi že oče trpeli me domà, kako bi se mi pa rugali sosedje. Ne, rajši hodim še po svetu, dokler morem, saj je tu in tam kak sošolec, tudi bo morda še kje drugje dobiti kaj za zob ali kaka šestica.

Pa stoj fant, kaj pa bo s tabo, ko prideš v Ljubljano? Kaj boš počel? Veselja do učenja nisi še zgubil, dijaško življenje je prelepo, samo če bi človek ne imel tistega sitnega želodca in če bi ne bila navada, da ljudje ne hodijo ngi in raztrgani po svetu. — Ej, kaj si boš belil glavo s tako žalostnim premišljevanjem, ko je vse tako lepo in solnce sije.

Zdaj bodi vesel, za žalovanje je še zmiraj dosti časa.

Takih misli pridem do Cirknice. Lep kraj! Pod lipo sedem in gledam tabora ostanke okoli cerkve, ko se ohladim, grem tudi v cerkev, potem pa v farovž in glej! cel goldinar imam več v žepu. Zdaj pa le naprej, žvižgaj in poj, kolikor znaš, saj so po svetu dobri ljudje.

Hopsa, počasi! Vsa pot je suha, kako da si pri mostu zabredel v tako blato, da komaj čevljev iz njega potegneš? To je neka posebnost cirkniškega trga. Nič ne de, voda je blizu, opereš si čevlje pa greš naprej po cesti ob jezeru, kterega si že davno želel videti in o kterem si v Valvazorji toliko mikavnega bral.

Ali kje je to jezero? Ni ga, vse je zeleno, le tu in tam se zabliška kaka mlakuža. Še le na gorenjem koncu zapazim nekoliko vode, pa se mi ne zdi nič veličastna, kakor bohinjaškega jezera, ali prijazna kakor blejskega.

Tam se zavijem proti Ložu, prenočim v Starem trgu, ki je skoro bolj podoben mestu,

pri sošolcu dobro sprejet, drugi dan grem po isti poti nazaj, pa se zavijem na desno v ribniško dolino. V Sodrčici zopet prenočim pri sošolcu, kterega zdaj zemlja pokriva, in grem preko Ribnice v Kočevsko. Pa tam mi ni prav všeč, je prepusta zemlja in ljudi težko razumeti. Prenočivši v Kočevju v neki gostilni, kjer je bilo v sobi več postelj, zavijem drugi dan proti Staremu logu, od tod preko Smuka proti Žužemberku, kamor pridem ravno v soboto popoldne, ko je večernico zvonilo. To je prelepo. Vročje je, vtrujen sem, v torbi imam klobaso in kruha, toraj ležem na breg Krke in poslušam lepo zvonjenje prazniku. Oh, kako je svet lep, če je človek mlad in želodec ne lačen!

V Žužemberku poiščem sošolca, pri tem prenočim, drugi dan po prvi maši odrinem proti Krki in pridem tje še do desete maše, ki je bila slovesna — ne vem, kak praznik je bil. Od tam se zavijem proti Zatični, kjer si zopet vse ogledam, potem proti Šentvidu in od tam naravnost na Litijo, kamor dospem že ponoči ves premočen, v žepu pa še 1 gl. 60 kr.

trpečega silnega mraza. Ves narod prosi, da bi enkrat jug potegnil in vreme spremenil, da bi kmalo došli pomladni vetrovi.

Kakor se siloma postimo in trpimo vsled mraza in splošne revščine, tako nam je posviljen tudi v duševnih, idealnih blagih. To liko zaželjena narodna ravnopravnost se nam še vedno prikrajšuje. S tolikim veseljem smo videli na pozorišče stopiti vlado Taaffejevo, ker nam je obetala pravico in lepše dni, videli smo vshajati že slovansko zarijo, — a stvar se tako obrača, da bomo skoraj vse upanje zopet zgubili. Vstop Čehov v državni zbor ni imel zaželenega uspeha; morda bodo morali zbornico zopet zapustiti in nad njene vrata nabiti tablico z napisom: „Voi, chi entrate, lasciate ogni speranza“ (Vi, ki tu not vstopite, pustite vsako upanje), kakor je zapisano nad vrati Dantejevega pekla.

Za nas nema vlada druge tolažbe, nego to: potrpite! Mi smo pač že dosti potrpeživi, in hočemo še en čas počakati, da vidimo, koliko dobre volje ima Taaffe, našim opravičenim željam vstreti. Konečno pa mora tudi naša potrpežljivost nehati. Toliko že povemo, da nismo volje, pet sto let na ravnopravnost čakati, kakor Bolgari.

Oni, ki je sit, lahko druge zmernosti uči; nemškoliberalci, ki so do zdaj vedno na gorkem sedeli, pač lahko nam pravijo, da ne bomo tako prenapeti in naj potrpite. Nam pa kot narodu v sedajšnjih razmerah ni dalje živeti, mi moramo ali poginiti, ali pa se nam mora dati toliko duška, da se bomo zamogli svobodno razviti na podlagi našega jezika, naše vere, našega značaja. Prazna in nepotrebna je vsaka druga beseda, mi kot narod potrebujemo vsa, toliko samostojnosti in avtonomije, kakor je imajo Hrvatje, sicer se ne moremo razviti, izobražiti in do boljšega duševnega in materialnega blagostanja povzdigniti. Drevo, kojega korenine nemajo dovolj prsti, iz ktere bi sok in življenje srkale, mora vsahnuti; drevo, kojemu se najboljše veje posekajo, da ne more dihati, mora vsahniti; drevo, kojemu se zakrije solnce, ki mu daje luč in gorkoto, mora tudi vsahniti. Prst se nam jemlje po silni materialni bedi, vsled katere se preganjajo naši posestniki iz zemlje in pobištva; veje se nam sekajo s preganjanjem odličnih radoljubov in narodnih društev in časnikov; solnce se nam

zapira po neugodni politiki, ktera nas črni in obrekuje pred našim cesarjem in pred ostalim svetom; košato drevo nemškega šovinizma in ustavoverne domišljavosti nam še vedno solnce zapira in nas v senco potiska.

Tako premišljevanje našega bednega stanja je res za post prav priljubeno. Vendar pa upamo, da kakor mora enkrat spomladno solnce otajati led in premagati hudo zimo, tako bodo tudi za našo narodnost gotovo enkrat lepši časi nastopili, in tem veselejša bo zmaga, več ko se nam zdaj ovire stavljajo, več ko imamo zapreke premagati.

Trdnjava naših nasprotnikov se vidno drobi, naše moči pa od dne do dne naraščajo; zato o izidu ne more biti dvombe.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 13. februarja.

„Narodni listi“ zahtevajo, da se prazna **ministrska** mesta izpolnijo z možmi Riegrove vrste in pišejo: „Vse stranke naroda bi z velikim veseljem pozdravile imenovanje Riegra, tega energičnega in skušenega reprezentanta češkega kluba v ministerstvo, kteri bi parlamentarno ministerstvo krepil kot izurjen in slaven govornik.“

Centralisti grof Mannsfeld, Wolfrum in dr. Schmeykal so izročili v posebni avdienci cesarju **proti-memorandum**. Cesar je obetal, da se bo nanj oziral pri razsoji češkega memoranduma.

Vnanje države.

Anglija misli blizu ustja rek Tigris in Evfrata narediti novo ladijno barkostajo, in se je že do Turčije obrnila za dovoljenje s predlogom, da ker je ona zaščitnica azijatske Turčije, mora tudi tam imeti več barkostaj. Sultan je to Angležem dovolil.

Izvirni dopisi.

V Ljubljani na pepelnico. — (Veselica v Alojzijeviski.) Slavno vodstvo alojzniško je gotovo modro ravnalo ter ne le svojim dijaškim dojemcem, ampak tudi drugim povabljenim gostom zelo vstreglo, da je priredilo tako primerno veselico na pustni večer. Lep dokaz, kako se mladina odgojuje po zdravih pedagogičnih načelih! Ako smo bili iznenadeni po zadnji semeniški zabavi, moramo reči, da smo bili po alojzniški popolnem zadovoljeni. V tisti razmeri, v kakoršni stoji malo semenišče k velikemu, so bile tudi produkcije dobre in dovršene. Duhovščina ljubljanske škofije sme biti res ponosna na tako marljive gojence teh svojih zavodov. Zdi se mi, da edino še tukaj gledé srednjih učilišč sme mladi naraščaj tako čutiti, kakor mu natora velela — gojiti ljubezen za slovensko oče vino, in saj doma ne trepetati, kakor nekdanj po šolah . . . . zavoljo svoje slovenske krvi. Menda je zdaj boljše . . ali še le bo . . ? —

Kar je domačega, kar je našega, to tudi pade na rodovitna tla. To nam je pričala vsa beseda tako glede predstavljajcev kakor poslušalcev.

Prijazni, mili, jasni, žarni, mladenški-slovenski glasovi so nam koj srca pridobili z (Iv. pl. Zajcevo) „pesnijo slovenskih dijakov“, ki v zvezkih prav primerno slika živahno dijaško življenje. Kdo bi ne bil koj potem nastopivšemu dijaku govorniku pritrtil, da je po dolgem marljivem učenju tudi njim potreba vedrila, ker se hočejo itak koj poprijeti svoje zadače, z vstrajnostjo hiteti proti svojemu cilju ter tako srčno hvaležnost djansko razodeti svojemu zavodu in njega doglavnikom? — Saj hočejo eukrat „v kranjski deželi“ delovati za blagor cerkve in naroda, kakor je v vseh menu v milem samospjevu spremljan z glasovirjem razodel dobro izvežban gojenec.

Kakor je lep zbor „K. Kreutzer-jev Kam?“ vendar saj ná-me napravi utis, da je nekaj ptujega v teh akordih, slovenskega značaja se bolj prime domače, kar smo se osobito prepričali v „šopku slovenskih narodnih pesnij“, ki je koj občinstvo prestavil na domače livade, travnske in loge, od koder gledamo ves kras divne okolice blejske, se oziramo proti velikemu Triglavu itd. Od tod tak buren plosk tem tolikrat slišanim in znanim zvokom, ki je izhajal iz src poslušalcev. Ne gre mi soditi in tudi nisem sposoben, da-li je šopkov sestavitelj res popravil tu in tam našo pesem, za moje slovensko uho češki naglas slovenskih besed sem ter tje ni bil prikladen.

Tudi stikanje ali harmonična zveza ene pesmi k drugi zdela se mi je prazna, ker sem že slišal pri nekterih drugih „vencih ali šop-

Kaj bom počel? Tak ne morem naprej, zato grem v gostilnico, kjer si naročim nekoliko večerje pa posteljo kjer koli. Spal sem na mrvu, a slabo mi je teknilo. Drugi dan me je tresla mrzlica, da sem komaj vstal. A kaj dé to! Dan je zopet lep, se bom že ogrel, le naprej! Pa vselej naglica ni pridna, tudi utegne biti volja močnejša od mesa. Komaj sem prilezel do Kresnic, tam sem spoznal, da me noge več ne neso, toraj sem stopil na železnico in peljal se po nji do Ljubljane, kar me je stalo skoro zadnje krajcarje. Na kolodvoru v Ljubljani me zagleda Mocarjev Marko, smilim se mu, pobaše me na voz, pelje domu in spravi na svojo posteljo.

Kako sem prebil noč, ne vem, Marka mi je pravil, da sem vedno nemški govoril o neki jami in o svojem podpisu. Tudi mi je pravil, da so me drugi dan hoteli nesti v bolnišnico, pa on in Mocarjeva rodovina tega ni pripustila. Menda sem tretji dan vstal in na tistem odšel proti domu. Počasi je šlo, počasi, pa prišel sem in ko so me oče zagledali, so pršali:

„No, kje si bil pa tepen?“

Jaz nič ne odgovorim, ampak grem kar na hišo v mrvo in se vležem ter zaspim. Zbude me mati s skledico kave v roki, ktero mu ponudijo, ker mislijo, da je to najboljša jed in pjača. Jaz jo res spijem, a slabo je bilo, drugi dan že nisem mogel vstati, imel sem prav pošteno mrzlico.

„Pojdi no gledat, kakšen je“ — slišim mater reči očetu spodaj — „ne bodi tak, kakor da ne bi bil fant tudi tvoj kakor moj!“

Ali moj oče, to so bili stara gorenjska glava, to je kazal njih odgovor:

„Ej, umrl ne bo, naj trpi, saj ni boljega zaslužil. Če mu boš jesti nosila, kdo ve, koliko časa se bo gori po mrvu vajjal!“

„Ne, to pa že ne“ — zaškripljem jaz, skočim kviško, pač težko, se preoblečem in grem s svojo robo, čeravno mati za mano upijejo, naj počakam vsaj kosila, ki bo brž kuhano. Kaj meni za kosilo, kaj zá-me samega! Naj oče vidijo, da imam jaz ravno tako glavo, kakor oni.

Nekaj jeza, nekaj vročina dneva storite, da me mrz popusti in kmalu potem tudi trud-

nost života in nog. Ej, kako sem dri od Skarčne dol proti Šmarngori!

„Postoj no malo, saj menda nisi nikjer požgal“ — zaupije za mano nekdo in ko se ozrem, spoznam dijaka z naše fare, ki se je „učil za šomastra“, kakor so doma rekli. Na gimnaziji je bil „na kol steknil“, kakor zdaj jaz.

Tudi on gre proti Ljubljani, toraj greva skup. Hoja ni prijetna zá-me, ker se v mojem životu zopet začneta ruvati vročina in mraz, da mi kar glava poka, pa naj bo, kar hoče, se bo videlo, kdo bo zmagal: moja volja ali pa mrzlica! Po poti mi začne prigovarjati, naj tudi jaz grem v preparandijo; sprejeli me bodo gotovo in še prav radi. Skonca mi to ni prav nič všeč. Kako se bodo dosedanji moji sošolci noreca delali z mene. Ali — ali — in ali — ko prideva v Ljubljano, sem že bolj mehke in:

„Alo! ste že slišali novico“ — pribuči K. ko se šole začno, v sedmo solo — „Lord gre v preparandijo, bo šomašter!“

„A, a, ni mogoče“ — gre po teh in drugih šolah glas.

Da, „Lord“ je šel v preparandijo. Never-

kih" večjo modulacijo. A kakor rečeno, to omenim le kot laik v muziki, ki sodi le po sluhu in srcu. — Ko bi bil čas pripušil, bi nam bili čvrsti mladenčiči še ponovili ves šopek, a odložili so se občni pohvali le z zadnjim komadičem „V gorensko oziram.“

Kakor je v „Mozart-ovi: Zauberflöte“ en gojenec spremljar po drugem na glasoviru kazal veliko gibčnost na goslih, tako sta dva gojenca kaj spretno čveteroročno igrala mikavna komadiča: J. Funke: „Écoutez — moi!“ in J. Hopfe: „Haus ohne Sorgen“. Lep dokaz, da se v zavodu tudi prosti predmeti pridno gojé.

K sklepu se je predstavljala šaloigra v v enem djanji: „Oproščeni jetnik,“ ki je prav primerna za take domače predstave, ker ne zahteva nobenih posebnih priprav. Vsi dijaki so svoje naloge dobro izvršili ter bili s ploskom splošno pohvaljeni. Kakor je bilo videti, so bili tudi mil. g. knezovladika z gojenci svojega druzega zavoda zadovoljni, ker so bili ves čas navzočni ter se še po sklepu dalj časa pomudili. — Bog daj, da procvita ta koristni zavod!

Telegram „Slovcu.“*)

Z Dunaja, 11. februarja.

Jutri sklep zemljiške postave. Dr. Poklukar obširno govoril, povdarjal važnost izvršitve in škodo nagloma odpravljenih dobrih referentov.

Domače novice.

V Ljubljani, 12. februarja.

(Maškerada „Sokolova“) je bila letos še sijajnejša od lanske, med gosti je bil tudi gosp. deželni predsednik vit. Kallina. Obširnejši popis prihodajč.

(Umrli) je v Novem mestu v pondeljek kanonik in starosta kapiteljna, gosp. Anton Grašič, prej dekan v Bistrici na Notranjskem Slovesni pogreb je bil včeraj. Ranjki je bil možak in narodnjak z dušo in telesom.

*) (Telegram nam je v tej popačenej obliki došel.) (Včeraj nadaljevanje jutri sklep zemljiške postave, sprejet 15 let po reklamacijao niespremenljiv odstonok provizorni plačevanje, večinoma fiskalične komisije, zoper te obširno govoril Poklukar naglasujoč važnost izvršitve škodo nagloma odpravljenih dobrih referentov pravničnosti neodvišnih pa za Krajsko tudi pravične uradniške izvršitve zaupanje centralni komisije nezanesljivosti vlade danes južno.

Razne reči.

— Družba sv. Mohora. Po sklepu družbinega odbora so družbenikom letos namenjene te-le knjige: 1. „Slovenski Gioffine“ III. snopič razlaga po uredbi č. g. L. Ferčnika, dekana v Žabnicah, sv. maše, berila in evangelja od prve do poslednje nedelje po binkošti z dotičnimi premišljevanji in nauki — v obsegu 12 pol. 2. „Občna zgodovina“ VII snopič nadaljuje dogodbe srednjega veka na Angleškem in pripoveduje, kaj se je ob istem času dogodilo v Italiji, v Španiji, v Bizantinskem cesarstvu, v Arabiji in v Škandinaviji, na Danskem, Norveškem in Švedskem. Spisal g. Josip Staré, profesor višje realke v Zagrebu — v obsegu 10 pol. 3. „Škodljive domače živali“ v podobah. Družbenikom slavnoznani pisatelj g. prof. Franc Erjavec v Gorici, opisuje v osem razdelkih domače živali, ki škodujejo I. Človeku in njega zdravju. II. Našim domačim živalim. III. Po hišah in shrambah. IV. Sadnemu drevju. V. Zelenjavi. VI. Polju in senožeti. VII. Vinogradu in VIII. Gozdu. Namen tej knjigi je, tudi manje izobraženega gospodarja seznaniti s škodljivimi domačimi živalmi tako, da iz opisa lahko izpozna škodljivca in da v knjigi najde vse, kar bi ga o tem škodljivcu utegnulo zanimati, kako n. pr. se plodi in kako ga mogoče zatreti itd. Knjiga bode obsegla kakih 8 pol in blizo 70 podob bode opis razjasnovalo. 4. „Slovenske Večernice“, 35. zvezek 7 pol in donaša: Životopis dr. Janeza Bleiweisa s podobo, zanimivo Jurčičevo povest: „Ponarejeni bankovci“, razun pesem in krajših raznovrstnih spisov: „Kratek pregled avstrijske zgodovine; „Besedo o zemljičnih knjigah“; zbirko narodnih pripovedek in „Torbico podukov mladim gospodarjem, ki prično kmetovati.“ 5. Koledar za leto 1881 z raznoterim berilom za poduk in kratek čas; in 6 „Filoteja“ ali navod k pobožnemu življenju. Francoski spisal sv. Francišek Salezijan, skof v Genovi, poslovenil „Franc Rup. „Cerkvena Pesmarica“, ktera je bila po dogovoru z odborom društva sv. Cecilije v Ljubljani udomnamenjena, in vsled določnih zagotovil v koledarji in še 15 jan. t. l. v 1. številki „Slov. Prijatelja“ kot družbina kajiga napovedana, letos še ne pride na vrsto. Odborniki Cecilijinega društva, ki so prevzeli skrb in odgovornost o uredbi Pesmarice, se do skrajnega

obroka niso mogli sporazumeti, ktere pesmi in ktere napeve bi izbrali za „Pesmarico.“ Ker je med tem zadnji podaljšani obrok za uredbo in pošiljatev rokopisa potekel, bil je odbor družbe sv. Mohora prisiljen, izdanje c. P. po nujni prošnji odbora Cecil. društva za prihodnje leto odložiti. Mislimo, da bodo vsi družbeniki za Pesmarico dostojno odškodovani s „Filotejo“, s prelepo in imenitno knjigo, ki razun slavnih Tomaž Kempčanovih bukev: „Hoja za Kristusom“ najbolj sloviti po jedernatih podukih in premišljevanjih zlasti odraščeni k pravi pobožnosti ravna. Knjige se tiskajo v 25—26000 iztisih. Slovenci! to je načrt, po katerem si bode družba prizadevala letos izvrševati prevažno in blago svojo nalogo Bogu v čast, Vam v korist. Družbin napredek in razvitek je ob enem Vaš napredek, Vaš dobiček, Vaša čast. Oglasite se tedaj tudi letos prav obilno, da število udov nikjer ne bode zaostalo, ampak povsodi veselo naraščalo. Častite gg. povrjenike pa uljudno prosimo, naj se pri oglaševanju in zapisovanju udov blagovoljno ravnajo po navodu, ki je v „Koledarji“ stran 144 zaznamovan. Dostavimo le še to, da bode tiskarna udom, kteri želijo vezano v roke dobiti, ravno tako ustregla, kakor se je to zgodilo gledé „Nebeške hrane“ in „Šmarnic“. Veznina je določena po najnižji ceni in sicer za iztis vezan v prt na 40 kr., v usnje na 60 kr., v usnje z zlatim obrezkom na 80 kr. Odbor.

— V premogovih jamah v Leycett-u na Angleškem se je goreči plin, ki se v tacih jamah nabira, vžgal in napravil veliko eksplozicijo. Od 70—90 delavcev je izgubilo življenje.

— Plače na Francoskem. Republikanski predsednik ima 600.000 frankov na leto, zraven prosto stanovanje v palači Elysée, 300.000 fr. za vzdrževanje hiše, družih 300.000 fr. za potovanje. Predsednik zbornice in ministri imajo po 60.000 fr. letne plače, senat stane na leto 4,300.000 in zbornica 6,500.000 frankov. V vojni ima najvišjo plačo veliki kancler častne legije 40.000 fr., 3 maršali imajo po 30.000 in 17 kornih poveljnikov po 20.000 fr. letne plače in 11000 za službene stroške.

— „Wiener Ztg.“ 6. t. m. naznanja uradno, da je vrli stotnik g. Komel povzdignjen v plemeniti stan s priimkom „Sočebčan“. Prav, rojak svojega slovenskega domoljubja

jetno to, pa žalostno-resnično, šel je. Kam bi pa šel tudi drugam? Vodja gosp. Legat ga je rad vzel in mu obljubil vse mogoče podpore. Tako je bil slavni „Lord“ postal preparand.

Pa kaj je s tistim spisom o škocijanski jami? Tako-le. Ko pridem v Ljubljano, nesem lepo prepisani rokopis vredniku „Laibacherce“, dr. Issleibu. Ta pogleda mene, pogleda rokopis, me praša, kdo da sem, ter obljubi, da bo spis že prebral; če bo za rabo, bo natisnjen, in potem naj pridem po „honorar.“

Veš li, dragi bralec, kaj je „honorar“? To je veliko, malo, nič ali (posebno pri slov. listih) še manj ko nič, to je nekaj, ob čemer človek lahko obogati ali pa lakote pogine, to je tisučak ali pa počen groš — sploh plača, ktero človek za svoje pero dobi. Jaz tega takrat še nisem tako natanko vedel, zato sem z vredniške pisarne skoro priplesal in komaj čakal sobote, ko so za prilogo „Laibacherce“ izhajali „Blätter aus Krain.“

Žalost! Pride sobota, a mojega spisa ni v listu. Čakajmo, morebiti ga vrednik ob svojem obilnem poslu ni mogel še prebrati.

Pride druga sobota in — norel sem, moj spis je bil natisnjen z mojim podpisom.

Zdaj pa, dragi bralec, ne zameri, če sem pijan. To ni več kar tako, ti, ki nisi nikdar še tistega, kar se je rodilo v tvoji glavi, tiskanega videl na belem papirji in pod spisom črke tvojega imena, ti ne boš razumel mojega zamaknenja. Deset, dvajsetkrat sem prebral spis od konca do kraja, predno sem verjel, da se mi ne sanja. Bil je nekoliko prenarejen, pa le malo, da je manj slovanski zlog z njega gledal, jaz sem vredniku to odpustil, a drugim trdil, da je vse do zadnje pičice moje — moje — moje.

Kdo sem pa zdaj jaz? Ali sem še tisti, kakor sem bil. Kaj še, zdaj sem veliko več, neskončno več, moje misli bodo tiskane ostale in ohranjene svetu, še čez dve sto let — ej kaj, to je premalo — večne čase bo svet vedel, da sem jaz živel, prav tako, kakor vé o Mojzesu, Ksenofonu, Homerji, Platonu, Ceronu, Cesarji, Liviji, Schillerju, Lessingu, Klopstocku, Götheji itd. Ponosno sem se oziral po ljudeh, saj je moral vsak z občudovanjem

gledati mene kakor zdaj Radeckija v „zvezdi“ — še bolj, kajti mene je lahko videti še živega, oni pa je le z broná.

Več dni je trajalo, da sem se nekoliko strezoval od te duševne pijanosti, posebno ko sem videl, da se svet zavoljo tega ni čisto nič spremenil. „Koliko si pa dobil za svoj spis?“ — to je bilo edino, kar so me prašali prejšnji in tedanji soščolci, tudi naš katehet.

Da, res, to bi bil pa kmalu pozabil povedati. Nekaj dni potem, ko je bil spis natisnjen, grem k dr. Issleibu, in ta mi napiše na listek nakaznico na 3 glid. 72 kr. — po 2 kr. vrsto, ter reče, naj le še kaj enacega prinesem. Kleinmayerjeva knjigarna mi izplača ta znesek brez ugovora.

Hujsa, juhej, na konji smo! To rokodilstvo ni le slavno, ampak tudi kaj nese. Le vreži, Jaka, pero za drug spis, saj si že marsikje bil po deželi in marsikaj videl. Kdo bo zdaj delal še šolske naloge drugim, če dobi od vrste toliko, kolikor tam za cel kapitel!

nikdar ni tajil. Treba pa bode „Sočo braniti zoper irredentovce!“

— Dr. Fr. Miklošič, slavni profesor slovenske filologije na univerzi Dunajski, spišuje veliko novo delo, t. j. vzajemni ali primerjajoč slovar jezikov slovanskih. Spisal je že primerjajočo tako slavnico, ktera izhaja zda že v drugem natisu, in kteri je podloga staroslovenščina, in iz nje razlaguje po bližnji sorodnosti vse desetere jezike slovanske. Slovarju pa ima biti za podlago jezik ruski, in za njim staroslovénski, kolikor vzmaguje, potem bolgarski, srbski, česki, poljski, nato v prestavi francoski in nemški. Delo je dospelo, kakor piše „Pokrok“, po ruski azbuki do črke Ž, nekako petina vsega, in ima izhajati na zahtevo in stroške neke visoke osebe ruske.

— Katoliški listi španjski so se zménili, da ne bodo priobčevali nobenih razprav in novic o samomirih, kajti taka poročila imajo v sebi slab vpliv do javne pravnosti. Pač res, in opuščalo naj bi se tudi vse grozne hododelstva in prekanjene prevare, in divje zlobe po časopisih, sicer se jih občinstvo navadi, in gine strah pred njimi, kar je v premoznih ozirih obžalovati.

— Iz Rima je kardinal de Luka poslal trem najglasovitejšim nemškim cecilijancem (v Reznu in Kolinu) diplome, v kterih jih kot predstojnik cecilijanskih društev imenuje za častne korarje v Palestrini, kjer je on po n. slovu škof; za tri najgorečnejše kranjske so enaki diplomu bojda že na potu. Radovedni smo, kteri so taisti?

— Katoliški časopis „Deutscher Hausschatz“, je izšel 6. zvezek s sledečim obsegom: Das unheimliche Haus. Roman von Alfred Hugo. (Fortsetzung.) — Die Abenteuer Herzogs Christoph von Bayern. Erzählt von Franz Frautmann. Illustriert von K. Weigand (Fortsetzung.) — Die Mörderin „Dyphtherie.“ Von Dr. J. A. Schilling (Forts. und Schuss). — Der Chri. Ein Abenteuer auf den Gesellschaftsinseln von Karl May (Fortsetzung und Schluss). — Bilder aus Oesterreich. II. Das Benediktinerstift Admont in Steiermark. — Die Hungersnoth. Gedicht von W. B. — Ein Ausflug nach Ungarn. Von P. M. — Goldene Ketten. Gedicht von Franz Alfred Muth. — Sehnen. Gedicht von Karl Zettel. — Gott erhalte Franz den Kaiser! Von C. Th. Ziegler. — Einsturz der Eisenbahnbrücke über den Tay in Schottland. — Der Sieg gehört dem Kreze. Gasel. Von Bruder Norbert. — Allerlei.

Illustrationen: Initial. — Das Heiliggeist-Spital im alten München. — In schwieriger Lage. Originalzeichnung von F. Flinker. — Seemanns Ruhe: Hasen von Havre. Gemalt von P. Böhm. — Das Schulhaus von St. Peter im alten München. — Possenhofen in alter Zeit. — Die Schlacht bei Sempach in der Schweiz am 9. Juli 1386. Nach einem Gemälde von Konrad Grobb. — Die Eisenbahnbrücke über den Firth of Tay bei Dundee vor ihrer Zerstörung. Nördliche Ansicht.

— Veliki shod frajmavrerjev v Chichagi se snide 17. avg. 1880. Povabila članom raznih frajmavrarskih lož so se že razposlala 50 parnih čolnov je že najetih, da pripeljejo goste. Obed se bo vršil na 50.000 mizah. Pričakuje se nad 200.000 obiskovalcev.

— Požari. V Kamenici je 36. januarja pogorela predilnica za pavalu, nad 500 delalcev je zdaj brez kruha. — V Solnogradu je 29. januarja ogenj en del posloplja na kolo-dvoru v Solnogradu vničil škode je okoli 60.000 gld. 28. januarja je pa tovarna za sladkor v onova poleg Nimburga na Českem pogorela

26. pretečenega meseca se je pa vžgalo v luki lokisanski na parniku Charmer. 8 oseb je pri tem zgubilo svoje življenje.

— Hrvatska literatura leta 1879.

99. Dragoljub ili upisnik kalendar za javne urede, odvjetnike itd. sa književnim darom za prostupnu godinu 1880. Sastavio Gjurjo Deželić gradski viečnik. Tečaj XVII. U Zagrebu. Nakladom L. Hartmana.

100. Osnova nova kaznenoga zakona o zločinstvih i prestupnih za kralj. Hrvatsku i Slavoniju na obrazloženje od dr. M. Derencina. U Zagrebu. Tiskara Narodnih Novina 1879.

101. Pjevaja Zunaj Jovana Jovanović. Izdaje srpska knjižara braće Popovića u Novom Sadu. Svezka peta. 1879.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 10 gld. 50 kr.; — rež 6 gld. 65 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gl. 20 kr.; — proso 4 gl. 87 kr.; — koroza 6 gld. 30 kr. — krompir 100 kilogramov 3 gld. 5 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; — masla kilogram 90 kr.; — mast 70 kr.; — špeh frišen 52 kr.; špeh povojen 60 kr.; jajce po 3 kr. mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 58 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 48 kr. — Sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr. — lama 1 gld. ;96 kr. 100 kil; drva trde 8 gld. mehke 5 gld.

Ure

za stolpe in gradove

izdelujem že od leta 1842 po najnovjših iznajdbah, ne v lite, ampak z roko izdelane, proti polni garanciji in po najnižih cenah.

Janez M. Pogačnik.

(3) Podnart, Kropa, Gorenjsko.

Popravljam tudi stare ure na stolpih, jemljem plačo tudi v obrokih, in cenik pošiljam vsakemu brezplačno.

Denarstvene cene 11. februarja.

	Denar.	Blag.
Državni fond.		
5% avstrijska papirna renta	71 15	70.—
5% renta v srebru	72 25	70.15
4% renta v zlatu (davka prosta)	85.40	82.60
Srečke (lozi) 1854. l.	124.50	125 25
„ „ 1860. l. cel.	131.50	131.75
„ „ 1860. l. petinke	134.75	135.—
Premijski listi 1864. l.	167.50	168.—
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	99.75	100 50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	96 50	97 50
Ogerske po 5%	85.—	88 50
Hrvaške in slavenske po 5%	90.—	91.—
Sedmograške po 5%	86.25	87.50
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	839.—	840.—
Unionske banke	109.—	109.25
Kreditne akcije	269.50	269.75
Nižoavstr. eskomptne družbe	810.50	820.—
Anglo-avstr. banke	143.50	113 75
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	179.50	179.50
Tržaške „ 100 „ k. d.	119.—	120.—
„ 50 „ „ „	61.—	63.—
Budenske „ 40 gld. a. v.	39.50	40.—
Salmove „ 40 „ „ „	48.50	49.—
Palfi-jeve „ 40 „ „ „	36.50	36.75
Clary-jeve „ 40 „ „ „	37.50	38.—
St. Genois „ 40 „ „ „	48.—	42 50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	30.—	38.—
Waldstein-ove „ 20 „ „ „	33.—	33.25
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.53	5.54
Napoleonsd'or	9.35	9.34

Telegrafične denarne cene 11. februarja

Papirna renta 71.55 — Sreberna renta 72.50 — Zlata renta 85 15 — 1860letno državno posojilo 131 75 Bankine akcije 843 — Kreditne akcije 301 75 — London 116.75 — — Čes. kr. cekini 5.53. — 20-frankov 9.36.

Zoper

protin in putiko

je dobro zdravilo zelišna voda, ki se imenuje

basorin,

ki je potrjena od cesarja, in jo izdeluje

Franc Wilhelm,
lekar v Neunkirchen.

To zdravilo so zdravniki pregledali in potem je dobilo od cesarja Franca Jožefa I. posebne pravice. S to vodo se mora človek od zunaj trdo pomazati (poribati), ter ima moč, da trganje ustavi, kri pomiri, bolečine utiši, ter je dobro zdravilo zoper slabe živce, zoper slabost in bolečine v udih, zoper protin, trganje, putiko glavobol, omotico, bučenje v ušesih, bolečine v križu, zoper slabe in utrujene noge, (posebno dobro za gojzdarje, vo Jake); tudi če človeka v straneh bode, če ga trga v nogah, in enakih bolečinah je ta voda dobra za mazanje.

Flašica z zdravniškim navodom in z zavitkom vred velja 1 gl. 20 kr.

Na prodaj jo ima (7)

Peter Lassnik v Ljubljani.

V Avstro-Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti protinu in putiko

je edino pomagalo

zimsko zdravilo.

Dozvoljeno od ces kancelije Dunaj 7. grudnia 1858. Poskušeno in za dobro spoznano. Vsed patenta Nj. v. li. se ne sme ponarejati. Dunaj 12. maja 1858.

Ta čaj sčisti ves život, on preišče celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmikom ozdravi protin, putiko, trganje-odprte rane in zastarele bolezni v nogah, spolske bolezni, kraste, gobe, lešaje na životu in v licu, in sifilitične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemoroidah, pri rumenici, okrepeča slabe žile, odpravi bolečine v rokah in nogah, v želodcu, zapreje v spodnjem telesu, polucije, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljne bule in enake odpravijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije ker ima to moč, da vse rezveže, in na vodo žene.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdravniškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varovsti se je ponarejenih reči, in zmikom se mora zahtevati „Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred kterimi vsacega svarimo.

Pravi Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin in putiko imajo na prodaj: (7)

Peter Lassnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom-Rizzoli, lekar v Novem mestu.